

ДЖЕНДЖИК, Френсіс Скотт Фіцджеральд (Пі. Сі. Стратегія тотального одомашнення)

Джим Пауел був ще тим дженджиком. Та хоч як я себе силував приписати [нашому герою] зо двійко чеснот, у випадку Джима було би вкрай нахабно водити вас за носа. То був затятий, непохитний, добірний ледацюга, дев'яносто дев'ять упертюхів зі ста, який ніколи нічим не переймався. Цьому, власне, не сприяла безтурботна атмосфера місцини по лінії Мейсона-Діксона.

Якщо комусь раптом закортить звернутися до жителя Мемфісу «Агов, дженджик!», нехай готується почастиватися мотузкою, завбачливо припасеною у кишені на випадок, що якийсь сміливець надумає добряче обмізкувати скоєне на найближчому стовпі. Якщо не забракне духу бовкнути подібне хлопчині з Нового Орлеану, він, певно, почне скалити зуби, а потім процідить: «А з ким, кажеш, збирається твоя любка на танці на Марді Гра?», в ніч напередодні святкування Масляної. Місцина, що виплекала нашого героя розкинулася десь посередині, тому Джим примудрявся поєднувати у собі обидві ці якості. Це було невеличке містечко – сорок тисяч люду, що споконвіків неквапливо жило своїм життям на півдні Джорджії, часом стрепенувшись від згадки про жахіття війни, ніби від нічних примар: колись, десь, ніхто вже як слід не пам'ятав.

Отож, Джим Пауел був ще тим дженджиком. Мені до вподоби повторювати знову і знову. Тішить вухо, авжеж? Зовсім ніби це персонаж казкового сюжету, начебто Джим мав лагідну вдачу. Уява мимоволі малює образ круглолицього, рожевощогокого молодчика у капелюсі, з якого грайливо стирчить солома. Проте наш дженджик був геть неапетитним, радше довгов'язим і кістлявим, а згорблена спина виказувала в ньому затятого шанувальника більярду. На півночі таких, без особливих церемоній, кличуть «гульвісами». А там, де ще не вивітрився дух «Конфедерації» подібних нероб, що живуть за принципом «не робив, не роблю і робити не збираюся», звикли величати не інакше як «дженджиками».

Джим з'явився на світ у фарбованому у біле будиночку обабіч зеленого пагорбу. Чотири колони, що підпирали фасад будови, а нині стояли облуплені від натиску вітрів, обрамляла масивна садова сітка, химерне плетиво якої вигідно відтіняло квітник і залиту сонцем галявинку. Перші власники домівки володіли ділянками на причілку, а звідти аж ген до задвірку, але це було так давно, коли ще Джимів батько під стіл пішки ходив. Втім, останній не надто дбав про земельне питання, коли віддавав Богові душу через вогнепальну рану, отриману внаслідок бійки напідпитку, та, зрештою, не взяв на себе клопіт розповісти про можливий спадок малому Джиммі, якому на той час ледь виповнилося п'ять і який був страшенно наляканий втратою тата.

Відтоді будиночок з білими стінами перетворився на справжнісінький пансіон [суворого режиму], де усім заправляла дама із Мейкону з піджатами губами – виразом погано замаскованого невдоволення, яку Джим завше кликав «тітка Меймі» і на дух не міг зносити.

У п'ятнадцять наш дженджик перейшов до старших класів, його темне скуйовджене волосся радше нагадувало стріху, а сам він боявся дівчат як вогню. Джим усім серцем ненавидів свою домівку, де чотири «спідниці» і стариган уже котре літо поспіль безперестанку сперечалися про те, які ділянки від самого початку нажали родині Пауелів і які сорти квітів розквітнуть наступними. Бувало батьки ровесниць, які ще пам'ятали матір хлопця і на яку той дуже походив, запрошували Джима на святкування разом із іншими дітьми; але будь-які вечірки не викликали у нього нічого окрім зняковіння і

бажання провалитися під землю, або ж хоча б у гараж Тіллі, де можна годинами грати у кості або хвацько ганяти у зубах соломинку.

Щоб хоч трохи підзаробити, він почав братися за різні нехитрі справи, а тому згодом взагалі припинив виходити поміж люди. У той рідкісний момент, коли Джим нарешті пристав на запрошення, мала Марджорі Хейт мала необережність бовкнути, що це він – той хлопчина, що іноді приносить їм замовлення із крамниці. Тому натомість кроків тустепу і запальної польки, Джим опанував мистецтво по черзі викидати яку завгодно кількість гральних кісточок, а також знав усі небилиці [що від них кров холоне у жилах] про місцеву стрілянину за останні піввіку.

Йому виповнилося вісімнадцять. Війна увірвалася у мирне життя провінційного містечка, і Джима призвали до морської піхоти Чарльстону, де йому довелося цілий рік натирати латунні перила. Потім, для різноманіття, його відрядили до північних штатів, де він ще впродовж року натирав такі ж перила, але тепер Чарльстон змінився краєвидами Брукліну.

Війна закінчилася, всі поверталися додому. Тепер Джиму виповнилося двадцять один; його штани видавалися закороткими і помітно тісними у стегнах. Носаки вузьких чобіт на гудзиках здавалися по-особливому гострими. Яскрава краватка кидалася у вічі [невідомим у природі] занадто сміливим поєднанням бузкового і рожевого; образ доповнювала вицвіла блакить очей екстравагантного власника, що подібно до колись добротної одежини, придбали свій тьмянний відтінок під палючими променями сонця.